

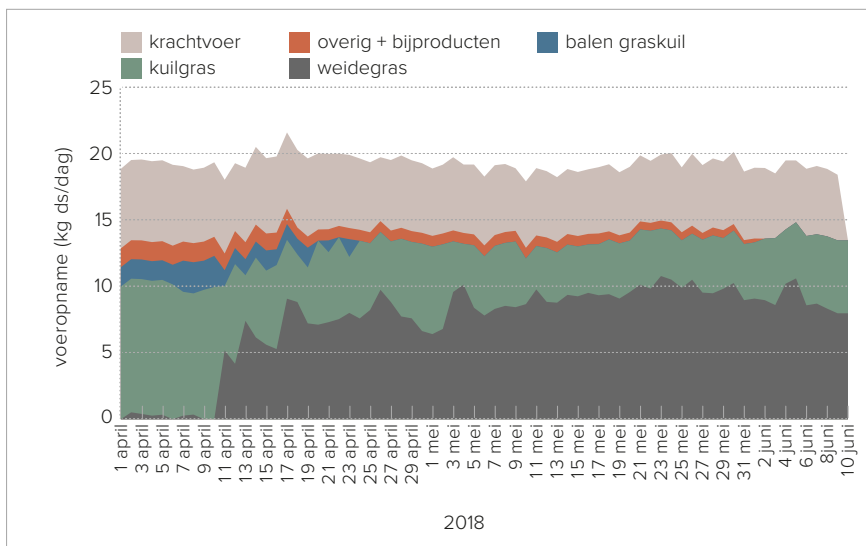
Dagelijks rouleren in gras van 8 tot 12 centimeter

Het Nieuw Nederlands Weiden is inmiddels drie maanden in praktijk. Hoe zijn de ervaringen? Wat zijn de mee- en wat de tegenvallers? Weidecoach Bert Philipsen is op bezoek bij het demonstratiebedrijf van Doede Hettinga en VeeteelGRAS luistert mee.

TEKST ALICE BOOIJ

‘Ik wilde een simpel weidesysteem en meer grasopname bij mijn koeien.’ Doede Hettinga uit het Friese Klooster Lidlum koos voor het Nieuw Nederlands Weiden en heeft inmiddels drie maanden ervaring met het nieuwe weidesysteem. ‘De koeien vreten gemiddeld 2 tot 3 kilo droge stof meer vers gras per dag vergeleken met vorig jaar toen we een soort roterend standweiden deden’, noemt de melkveehouder als verschil. Daarbij steeg de productie met het naar buiten gaan van de 115 melkkoeien met zo’n drie liter melk per dag. ‘Met meer opname aan vers gras halen we een lagere kostprijs van de melkproductie.’ WUR-onderzoeker en weidecoach Bert Philipsen, die samen met Mark de Beer van Groeikracht de zes demonstratiebedrijven (zie kader rechtsboven) regelmatig bezoekt,

Figuur 1 – Voeropname (inclusief vers gras) van de koeien van Doede Hettinga vanaf begin april tot en met half juni

bevestigt dat de eerste ervaringen met het Nieuw Nederlands Weiden heel positief zijn. ‘De eenvoud van het systeem spreekt veehouders aan.’ Het werken met een weideplatform, met vier tot zes percelen van gelijke grootte, en vier tot zes weken consequent rouleren op de percelen past bij melkveehouders die willen weiden maar er niet te veel bij willen nadenken. ‘Maaien in dienst van beweiden hoeft niet en je kunt op elk moment weer opnieuw beginnen met weiden op een nieuw weideplatform’, geeft Philipsen als voordeel aan. ‘Sturen doe je met het bijvoeren in de stal’, vat hij samen. ‘Bij meer grasgroei kunnen de koeien meer uren naar buiten en de bijvoeding kan naar beneden, bij minder gras gaat de bijvoeding in de stal omhoog en het aantal uren beweiden is dan minder.’

Hettinga heeft met het Nieuw Nederlands Weiden geleerd dat de voergoot best leeg mag zijn bij voldoende gras. ‘Dat stimuleert de koeien om naar buiten te gaan’, heeft hij ervaren. ‘Er zijn dagen geweest dat ze 8 tot 10 kilo droge stof aan vers gras opnamen.’ Philipsen vult aan: ‘Wanneer de basis van het ruwvoer buiten ligt, mag je best de voergang leeg laten.’ Op alle demonstratiebedrijven worden de gegevens nauwkeurig en regelmatig bijgehouden (zie figuur 1). Zo wordt van dag tot dag teruggerekend hoeveel kilo droge stof aan gras de koeien opnemen. ‘De gegevens van dit jaar en komend jaar leggen we naast elkaar’, geeft Philipsen aan. ‘Zo kunnen we ook wat zeggen over de resultaten van Nieuw Nederlands Weiden en helpt het om het concept te verbeteren.’

Vroeg beginnen met weiden

Een belangrijke succesfactor, zo leren de eerste maanden, is inscharen bij een grashoogte tussen 8 en 12 centimeter. Dat betekent vroeg in het seizoen starten, bij Hettinga was dat op 11 april. ‘Vroeger dan wat ik eerder deed en ook bij een lagere grashoogte’, geeft de melkveehouder aan. Als je bij het eerste perceel op krap 8 centimeter inschaart, heb je bij het zesde perceel nog een grashoogte onder de 12 centimeter. ‘Schroom dus niet om op tijd te beginnen, anders kom je uiteindelijk in een perceel met te hoog gras’, adviseert Philipsen, die uitlegt dat de grashoogte tussen 8 en 12 centimeter garant staat voor goede kwaliteit gras dat niet doorschiet. ‘Doorschieten betekent verlies aan energie in het gras, meer verliezen en meer bossen in het land, dus ook meer werk.’ Hettinga is halverwege juni aan het weiden op zijn tweede platform en Philipsen merkt op dat er krap gras staat. ‘Speel hier met de bijvoeding voortijdig op in, nog voordat je een productiedaling ziet.’ Hettinga

knikt. 'Wellicht moet ik de weideplatforms wat groter in totaal oppervlak maken?', vraagt de melkveehouder. Hij schaalde al van 17 hectare op naar 20 hectare en inmiddels werkt hij toe naar 22 hectare in het volgende platform, met de 115 melkkoeien. 'De percelen zijn vergeleken met voorgaande jaren twee keer zo groot geworden en gaan zelfs over de sloot', benoemt Hettinga de aanpassing van de perceelsindeling, waarbij hij ook de watervoorziening meenam. 'Je moet creatief zijn en durven te veranderen. De perceelsindeling is de basis van het succes, zorg ervoor dat de grootte van de percelen op één platform gelijk zijn', adviseert hij, terwijl Philipsen hem aanvult: 'De perceelsgrootte binnen één platform mag hooguit tien procent verschillen.'

Philipsen en Hettinga kijken ook wat verder vooruit, naar de herfstmaanden. 'Juist dan is het belangrijk dat je elke vier tot zes weken een schoon platform met gras hebt', adviseert Philipsen. 'Zo houd je de koeien in vers gras en kun je zo lang mogelijk in het najaar profiteren van het eiwitrijke gras.'

Rust voor koe en boer

Nadelen van het Nieuw Nederlands Weiden kan Hettinga eigenlijk niet noemen. 'Het geeft rust, zowel voor de koeien als voor de veehouder. We weten allemaal waar we aan toe zijn, het schema van beweiden blijft altijd hetzelfde, wat er ook gebeurt.'

Het weideseizoen 2018 is voor de melkveehouder in Friesland tot nu toe goed verlopen met genoeg gras. Philipsen kent ook demobedrijven die de koeien op stal hebben moeten houden vanwege heel natte omstandigheden en bedrijven waar de droogte een grote rol speelt. 'Maar ook daar zie je dat na een moeilijkere periode het iedere dag rondgaan op een nieuw perceel heel makkelijk weer kan worden opgepakt. Het Nieuw Nederlands Weiden is nog robuuster dan we eigenlijk dachten.' |

Kijk op www.veeteelt.nl voor een video waarin Bert Philipsen en Doede Hettinga vertellen over de eerste ervaringen met Nieuw Nederlands Weiden

Bert Philipsen (links) en Doede Hettinga bespreken hoe het nieuwe weidesysteem functioneert

Bezoek een demobedrijf

Zes demobedrijven in Nederland met Nieuw Nederlands Weiden zetten hun deuren open om resultaten en ervaringen te delen. Het gaat om de volgende bedrijven:

- 1 André de Groot in Laren
- 2 Henk Kerkers in Sterksel
- 3 Martijn Muskens in Drunen
- 4 Jan-Henk Verburg in Zwammerdam
- 5 Hielke en Hanny de Rooij in Wadenhoijen
- 6 Doede Hettinga in Klooster Lidlum

Wilt u met een groep op excursie? Stuur dan een e-mail naar: mail@stichtingweidegang.nl. Op www.stichtingweidegang.nl staat een korte beschrijving van de zes bedrijven.

Nieuw Nederlands Weiden in een notendop

Wat is Nieuw Nederlands Weiden ook alweer? Melkveehouders weiden hun koeien op een platform dat opgedeeld is in vier tot zes percelen van gelijke grootte. De koeien rouleren dagelijks en con-

sequent van perceel één naar perceel twee enzovoort. Na een aantal weken kan een tweede en/of derde platform op dezelfde manier worden benut voor weidegang, waardoor de

andere platformen gemaaid kunnen worden. Bijvoeren in de stal dient als 'stuur' in de ruwvoeropname en dat maakt Nieuw Nederlands Weiden een simpel systeem.

